

LEVENDIG BRABANT 2030

Gespreksstarter voor de dialoogfase

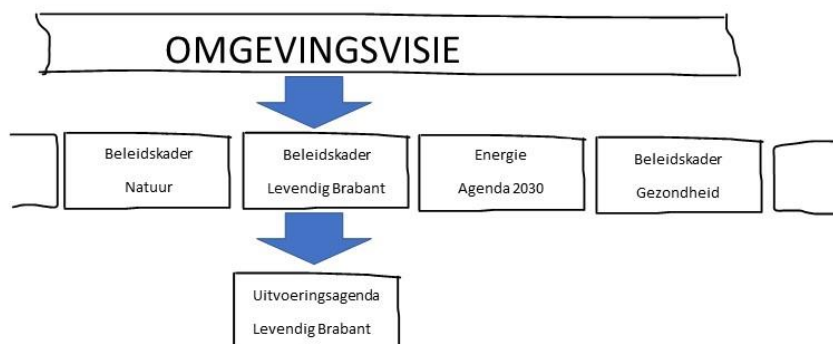
11 mei – 25 mei – 8 juni 2022

I AANLEIDING VOOR EEN NIEUW BELEIDSKADER

Met het beleidskader Levendig Brabant 2030 geven we richting aan het provinciale beleid op de gebieden cultuur, erfgoed, sport en vrijetijd. We lichten de aanleiding hieronder kort toe. Centraal staat daarbij het gedachtengoed, zoals dat is vastgelegd in de Brabantse Omgevingsvisie. Daarbij hanteren we vijf uitgangspunten.

Uitgangspunt 1: Behoeftte aan integraliteit en opgave-gestuurd werken

De Omgevingsvisie vormt het uitgangspunt voor al onze provinciale beleidskaders. Deze visie biedt een wenkend perspectief, dat partijen uitnodigt om opgave-gestuurd samen te werken: met als primair doel om de kwaliteit van de leefomgeving voor alle Brabanders te verbeteren. De onderliggende uitvoeringsagenda's dragen bij aan het oplossen van de maatschappelijke opgaven. Dat gebeurt vanuit de integraliteit van het provinciaal handelen:



Met Levendig Brabant bepaalt de provincie haar inzet op gebied van cultuur, erfgoed, sport en vrijetijd. Opdat er overal in Brabant iets te doen en te beleven is en Brabant aantrekkelijk is om te wonen en verblijven. Daarmee zet de provincie beleid in om naast de fysieke omgeving ook de zachte kant van leven van Brabanders te verbeteren. Dat doet de provincie naast haar wettelijke taak met betrekking tot omgevingskwaliteit en het behoud van het cultuur-historisch landschap, gebouwde monumenten en archeologie, alsmede ook de wettelijke taak ten aanzien van bibliotheken. In het beleidskader bepaalt de provincie haar verbindende rollen als middenbestuur. In het verlengde van de Brabantse Omgevingsvisie zien wij in hoofdzaak drie rollen die we - afhankelijk van de opgave - kunnen vervullen:

1. *Richting geven*
 - Visievorming en benoemen van doelen
 - Randvoorwaarden benoemen
 - Kennisontwikkeling en onderzoek
2. *Beweging stimuleren*
 - Inzet en het onderling verbinden van kennis
 - Experimenteren en leren
 - Samenwerking aangaan, afspraken maken en krachten bundelen
3. *Mogelijk maken*
 - (Co-)financiering
 - Programma's opstellen met daaraan middelen gekoppeld
 - Investeren, aangaan van investeringsprojecten of leningen verstrekken
 - Wettelijke taken uitvoeren

Waarom integraal?

Door verschillende doelen met elkaar te verweven en slimme combinaties te maken, ontstaat een grotere meerwaarde voor een gebied. Door niet alleen werkgelegenheid te creëren, maar tegelijkertijd ook bij te dragen aan de omslag naar een circulaire economie bijvoorbeeld. Dit streven naar meerwaarde is de centrale gedachte van deze Omgevingsvisie.

Het handelen van de provincie richten we daarom op het verknopen en verweven van opgaven en het zoeken naar synergie en meerwaarde. Bij het zoeken naar oplossingen voor maatschappelijke opgaven vinden wij het belangrijk om vanuit meerdere richtingen naar een ontwikkeling te kijken.

BRON: Brabantse Omgevingsvisie, p.27

Uitgangspunt 2: De Brabander staat centraal

Met Levendig Brabant zet de provincie beleid op gebied van cultuur, erfgoed, sport en vrijetijd in om de kwaliteit van leven van de Brabanders te verbeteren.

Uitgangspunt 3: (Beter) inspelen op trends en ontwikkelingen

Door een veranderende samenstelling van de bevolking - denk aan meer grijs, meer divers, meer alleen, en er is inmiddels een generatie opgestaan voor wie de onlinewereld een natuurlijk onderdeel is van hun leven - was al voor corona de vraag naar vrijetijd, cultuur, sport en erfgoed aan verandering onderhevig. Voorbeelden zijn er te over: er is meer vrije tijd, er is een grotere behoefte aan individueel sporten, al dan niet met digitale ondersteuning, er is meer behoefte aan beleving.

Zie ook de [Startnotitie](#) voor de trends en ontwikkelingen.

Uitgangspunt 4: We werken toe naar een nieuwe financiële balans

Onderdeel van de herpositionering is dat we *opnieuw* formuleren wat onze structurele activiteiten zijn, die dan vervolgens structureel begroot dienen te worden.

Uitgangspunt 5: Aandacht voor internationale concurrentiepositie en (buitenlandse) bezoekers

In de Omgevingsvisie is ook geconstateerd dat onze opgaven internationaal verweven zijn. En gezien vanuit onze internationale concurrentiepositie, is een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor internationale (kennis)werkers een belangrijk aandachtspunt. Dit is daarmee tevens een voorbeeld van het verknopen van opgaven. Door vanuit Levendig Brabant aandacht te besteden aan de internationale bezoekers, versterken we tegelijkertijd onze internationale aantrekkelijkheid als vestigingslocatie. Internationale bezoekers werden in het verleden ook belangrijk gevonden, omdat deze groep tijdens hun verblijf veel onderneemt en daarmee in belangrijke mate een financiële drager is voor de toeristische en vrijetijdssector in Brabant, die op haar beurt weer zorgt voor werkgelegenheid.

II ONS VERTREKPUNT

Een levendig Brabant is bijna synoniem voor Brabant zelf. Levendigheid ‘kleeft’ aan Brabant en kent veel gezichten, van bloemencorso tot motorcross, van PSV tot de harmonie en van Zuiderwaterlinie tot Van Gogh Nationaal Park. Levendig Brabant gaat daarmee over cultuur, over erfgoed, over sport en over onze vrijetijdsector. Over kwaliteiten die nodig zijn om Brabant levendig te houden.

Brabant is een levend netwerk van mensen, een samenspel van dorpen en steden, van regio's. Een regio waar hoofd én handen samenwerken. Nuchter, innovatief, bourgondisch en met een intrinsieke behoefte om elkaar te ontmoeten. Dit kenmerkt Brabant en de Brabanders.

Het betekent niet dat we allemaal hetzelfde zijn. Soms zit 'm dat in het verschil tussen klei en zand. In verschillen in geloof, inkomsten of regio. Stad en platteland. Wat gedeeld wordt, is het gevoel Brabander te zijn. Dat voelen we als we erop uitgaan. Of dat nou is naar PSV, naar die wedstrijd van je dochter bij de Woenselse Boys, naar De Pont om inspiratie te happen of om lekker uit te waaien op de hei. Wat we beleven draagt allemaal bij aan onze identiteit.

Deze mogelijkheden zijn geen vanzelfsprekendheid. Dit vraagt onderhoud. Om Brabant levendig te houden, kijken we daarom graag samen vooruit. Naar wat vandaag, morgen én overmorgen nodig is. Als we, en dan bedoelen we alle betrokkenen - publiek, maatschappelijk en privaat - in deze sectoren, het goed met elkaar organiseren, dan zorgen we samen voor een brede, afgewogen mix. Met ruimte voor bestaande elementen en ruimte voor vernieuwing. Zorgen we voor mogelijkheden voor rust en ontspanning, voor tevredenheid na geleverde inspanning, voor inspiratie en begeestering en bieden we *schwung* aan Brabant, aan onze inwoners en onze bezoekers, iedere dag opnieuw.

III ONZE DOELEN

Een omgeving die de inwoners uitnodigt om erop uit te gaan, of dat nou is voor de gezelligheid, om geïnspireerd te raken, voor beweging, ontspanning of om van betekenis te zijn als vrijwilliger of amateur in erfgoed of cultuur. Via deze zachte waarden dragen we bij aan de hoofdpogaven brede welvaart en gezondheid. Met de inspanningen gericht op een aantrekkelijk cultuur-historisch landschap en een uitnodigende en goed gevulde activiteitenkalender dragen we bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat en daarmee aan een concurrerende duurzame economie. Daarnaast zetten we met Levendig Brabant creativiteit en verbeeldingskracht in voor het oplossen van onze maatschappelijke vraagstukken.

Van de opgaven naar concrete doelen

We beogen met het programma Levendig Brabant:

1. Dat er voor iedereen iets te doen en te beleven is.
2. Bij te dragen aan een aantrekkelijk Brabant (ook) voor expats en (internationale) bezoekers.
3. Bij te dragen aan het oplossen van de maatschappelijk vraagstukken.

Deze doelen zijn op een hoog abstractieniveau geformuleerd en worden in het beleidskader concreet gemaakt. Dat zal gebeuren aan de hand van allerlei input die we afgelopen jaar hebben opgehaald. Om de gesprekken te laden hebben we de drie hoofddoelen concreter gemaakt.

Doelenboom:

	Wat streven we concreet na? Te denken valt aan:
Voor iedereen iets te doen en te beleven De maatschappelijke betekenis We verbinden en inspireren onze inwoners	• Alle Brabanders zijn trots op onze provincie mbt wat er in het verleden gebeurd is en wat er nu actueel te doen is • Alle Brabanders worden geïnspireerd door de verschillende activiteiten op het gebied van CSEV in de provincie • Toename van nieuw publiek bij CSEV evenementen/activiteiten
Bijdragen aan een aantrekkelijk Brabant De economische betekenis Expats en bezoekers van buiten Brabant komen hier graag	• Inwoners van Brabant, Nederland, Duitsland (NRW) en Vlaanderen zijn bekend met het aanbod in Brabant • Het aantal bezoekers (meerdaags verblijf) aan Brabant neemt jaarlijks toe (met%) • Behoud, ontwikkeling en ontsluiting van onze hoogwaardige cultuurhistorische landschappen • Toezien op behoud erfgoed en archeologie (vanuit wettelijke taak)
Bijdragen aan maatschappelijke opgaven De innovatieve betekenis CSE/VTE zijn aantoonbaar effectief	• Toename van de beweegnorm in Brabant • De bescherming van X hectare historische cultuurlandschap versterkt in combinatie met opgaven op het gebied van water en energie • X-aantal cross-over projecten per jaar (integrale projecten binnen ons eigen programma en/of met andere programma's)

Het speelveld van de sport

De Nederlandse Sportraad heeft in 2020 een discussienota geschreven met de naam Het speelveld van de sport. Onderwerp is de toekomstige organisatie en financiering van de sport. Het essay is bedoeld als stof tot nadenken. Is sport een doel op zichzelf? Of vooral een middel dat wordt ingezet op andere terreinen? En is het vooral aan de overheid of aan de markt om sport te organiseren?

Het is niet het een of het ander; deze werkelijkheden bestaan naast elkaar. Naast sport als doel, kan sport een middel zijn dat andere doelen dient.

De Raad schetst een toekomst waarin er grote maatschappelijke opgaven op de sportwereld afkomen. Denk aan vergrijzing, aan gezondheidsvraagstukken, een economische recessie na de coronacrisis, ruimtegebrek in verstedelijkte gebieden, voorzieningenvraagstukken in krimpgebieden, klimaatverandering, verduurzaming, digitalisering, enzovoorts. Vraagstukken waarin de branche een rol kan spelen in het oplossen ervan. Maar is deze er klaar voor? Zijn zij in staat om deze kansen te pakken?

Aan de hand van vier scenario's worden overheden en andere partners uitgedaagd om na te denken en discussiëren over hun rollen, taken en mogelijk nieuw beleid:

- Sport als basisvoorziening: als doel, publiek georganiseerd en toegankelijk voor alle sporters.
- Sport als panacee: als middel, publiek georganiseerd en toegankelijk voor iedereen.
- Sport als vrije markt: als doel, privaat georganiseerd en toegankelijk voor sporters die dit kunnen betalen.
- Sport als maatschappelijk ondernemen: als middel, privaat georganiseerd en toegankelijk voor wie dat kan betalen of hiervoor verzekerd is.

De scenario's zijn niet bedoeld om één scenario te kiezen, maar het biedt een goede basis waarop het gesprek gevoerd kan worden. De scenario's laten zien dat overheden op verschillende manieren betrokken kunnen zijn en laten zien dat publiek en privaat aanbod naast elkaar bestaan.

Eenzelfde soort zoektocht moet leiden tot het nieuwe beleidskader Levendig Brabant 2030.

IV DIALOOG MET BRABANT

We organiseren de komende tijd het goede gesprek met betrokkenen - professionals, experts, bestuurders - die een beeld van Brabantse levendigheid hebben. Hen stellen we de vraag hoe zij zich een levendig Brabant voorstellen. Wat wordt belangrijk gevonden? Hebben we de goede doelen voor ogen? Wat willen we in 2030 met elkaar voor elkaar hebben om dat toekomstperspectief te realiseren? En hoe wordt gedacht over het samenspel van betrokken stakeholders? (Hoe) kunnen we dat verbeteren? Zo werken we toe naar het beleidskader Levendig Brabant 2030.

We willen met dit beleidskader een wenkend perspectief schetsen waardoor betrokken partijen worden uitgenodigd om samen te werken aan dat levendige Brabant, dat we voor ogen hebben. We zien co-creatie als een belangrijke werkwijze om samen de levendigheid van Brabant te versterken. We kunnen als provincie niet álles doen. En daarmee bovendien het maatschappelijk rendement van onze inspanningen te vergroten. Met als hoofddoel Brabant sterker te maken met inzet van cultuur, erfgoed, sport en vrijetijd.

Waarbij de nadruk op ‘samen’ ligt. Immers: veel maatschappelijke taken zijn de verantwoordelijkheid van gemeenten, Rijk, organisaties, verenigingen en ondernemers. Als provincie werken we daarom graag met publieke, private en maatschappelijke partners samen. Om dit in de toekomst te kunnen blijven doen, zoeken wij in dit beleidskader én naar een *gezamenlijk perspectief* én naar een *duidelijke rolopvatting en positiebepaling* van de provincie ten opzichte van de overige spelers in dit speelveld.

Gemeenten eerste overheid

De Omgevingswet is er duidelijk in: de gemeente is de eerstverantwoordelijke waar het gaat om ontwikkelen en beschermen van de fysieke leefomgeving. Aan de basis van de hoofdpogaven liggen veiligheid, gezondheid en een goede omgevingskwaliteit. Bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden zo laag mogelijk weggelegd, waarbij de provincie voor die fysieke leefomgeving gemeenten richting geeft, zoals bijvoorbeeld voor de omgevingskwaliteit voor het behoud van het cultuurhistorische waarde van het landschap. Gemeenten en waterschappen moeten binnen die kaders invulling geven aan de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. De provincie heeft samen met de gemeenten een centrale rol om de omgevingskwaliteit te bewaken en door te ontwikkelen.

Anderzijds zijn er zaken die het schaalniveau van een gemeente te boven gaan en hebben provincies vanuit de wet specifieke taken en bevoegdheden. Vanuit de basisgedachte dat bevoegdheden op het laagst mogelijke niveau liggen, zoeken wij telkens naar de beste rolverdeling tussen overheden en andere partijen. We willen als één overheid samenwerken met inwoners, bedrijfsleven en kennisinstellingen aan gemeenschappelijke doelen en opgaven. We willen doelgericht opereren. Dat lukt alleen als iedereen die met een initiatief aan de slag gaat ook de beweging maakt naar andere relevante partijen.

De afbakening van wat de provincie doet en wat anderen doen is tijdsafhankelijk maar hangt ook af van de aard en omvang van de opgaven, de afspraken die wij met elkaar maken en de politieke urgentie. Belangrijk is welke rol wij kunnen vervullen in aanvulling op gemeenten en wat wij (en andere mede-overheden) kunnen bijdragen aan de meest doeltreffende invulling. Het gaat uiteindelijk dus om het samenspel naar tijd en plaats. Onze inzet is daarbij gericht op wanneer de provincie een toegevoegde waarde heeft bij het realiseren van onze gezamenlijke doelen.

BRON: Brabantse Omgevingsvisie

Nieuw kader met oog voor beleid tot dusver

Na de dialoofase gaat de afrondende fase ter voorbereiding van de besluitvorming van start. De hoofdpogaven en -doelen voor het nieuwe kader zijn hierboven geschetst. Uiteraard beginnen we niet 'tabula rasa' aan dit beleidskader. Als provincie zijn we immers al jaren actief in deze vier beleidsvelden. En kennen we 'staand' beleid. Waarmee mooie resultaten zijn geboekt. Dus is het logisch dat we in het nieuwe Beleidskader prudent omgaan met ons gemeenschappelijke verleden. En willen we het spreekwoordelijke kind niet met het badwater weggooien.

In de komende maanden bekijken we (met elkaar) wat we willen/moeten behouden, maar bespreken we ook wat verbeterd, dan wel bijgeschaafd kan worden. En ook, wat we los moeten laten. En welke toevoegingen gedaan moeten worden om ook in de toekomst een levendig Brabant te hebben en te houden.

Vervolgens moeten we kiezen welke opgaven de komende jaren centraal zullen staan in ons beleid: waar zien we een grote urgentie? Waar leveren we (als provincie) de grootste toegevoegde waarde? Dit alles zal uiteindelijk landen in een Uitvoeringsagenda, waarin uitgewerkt wordt wat de provincie de komende jaren concreet gaat doen. Deze Uitvoeringsagenda zal door het nieuw te vormen College van Gedeputeerde Staten opgesteld worden (medio 2023).

Inzoomend op de dialoogtafels

In de startnotitie hebben we geschetst dat de provincie beleid voorstaat, dat *gebiedsgericht* en *integraal* is. Waarbij we oog hebben voor de verschillen tussen de Brabantse regio's en verschillen tussen Brabanders. Op basis hiervan hebben we afgelopen maanden diverse gesprekken gevoerd. Daaruit hebben we een aantal vraagstukken geïdentificeerd, die we nader willen bespreken.

We hebben gemerkt, dat er in de vier velden spelen uiteenlopende belangen spelen: van nieuwkomers versus gevestigde spelers, van programmatisch-georiënteerde spelers versus instituten die nu een exploitatiesubsidie ontvangen. Bovendien hoorden we tegenstellingen die in en tussen gesprekspartners kunnen spelen: over rolopvattingen, over ieders bijdrage, of over de veronderstelde taak van de overheid. In de komende drie gesprekstafels willen we -analytisch- met elkaar spreken over rollen, taken, samenhang en synergie.

We zijn gekomen tot de volgende vraagstukken (in de bijlage worden ze verder toegelicht):

- Breedte - Top
- Behoud - Ontwikkeling
- Exploitatie - Programmatisch
- Autonom - Maatschappelijk verbonden
- Regio - Brabant-breed
- Publiek - Privaat

V HOE GAAN WE IN GESPREK?

Om te komen tot goede afwegingen en tot een beleidskader Levendig Brabant 2030, voeren wij graag het goede gesprek met elkaar. Om zo met elkaar duidelijkheid te creëren over de beleidsinhoudelijke inzet van de provincie rond cultuur, erfgoed, sport en vrijetijd voor de periode 2023 - 2030. Want ook als 'iets' van groot belang is, hoeft dat niet per definitie tot de verantwoordelijkheid van de provincie te behoren. Wat wel, en ook wat niet tot de verantwoordelijkheid van de provincie behoort: die zoektocht gaan we graag samen aan. Voor het bespreken van al deze vraagstukken, hanteren we de metafoor van 'het mengpaneel'.

Volgens Van Dale is 'Een mengpaneel (ook wel mengtafel genoemd) [...] een apparaat waarmee audio- en ook wel videosignalen van verschillende bronnen gemengd kunnen worden tot een hanteerbaar eindresultaat.' Daardoor kan een mengpaneel ervoor zorgen dat het geluid (van een band) aangepast kan worden aan specifieke omstandigheden: zoals de afmetingen en de inrichting van een ruimte, maar ook aan de afwerking van wanden, plafonds en vloer. Of de objecten, die aan de muur hangen; de aanwezigheid van gordijnen; het meubilair, of de hoeveelheid publiek, dan wel het repertoire. Bij wijze van voorbeeld: een hardcore metalband zal in de regel een ander 'type' geluid willen laten horen, dan een ensemble dat kamermuziek ten gehore wil brengen.

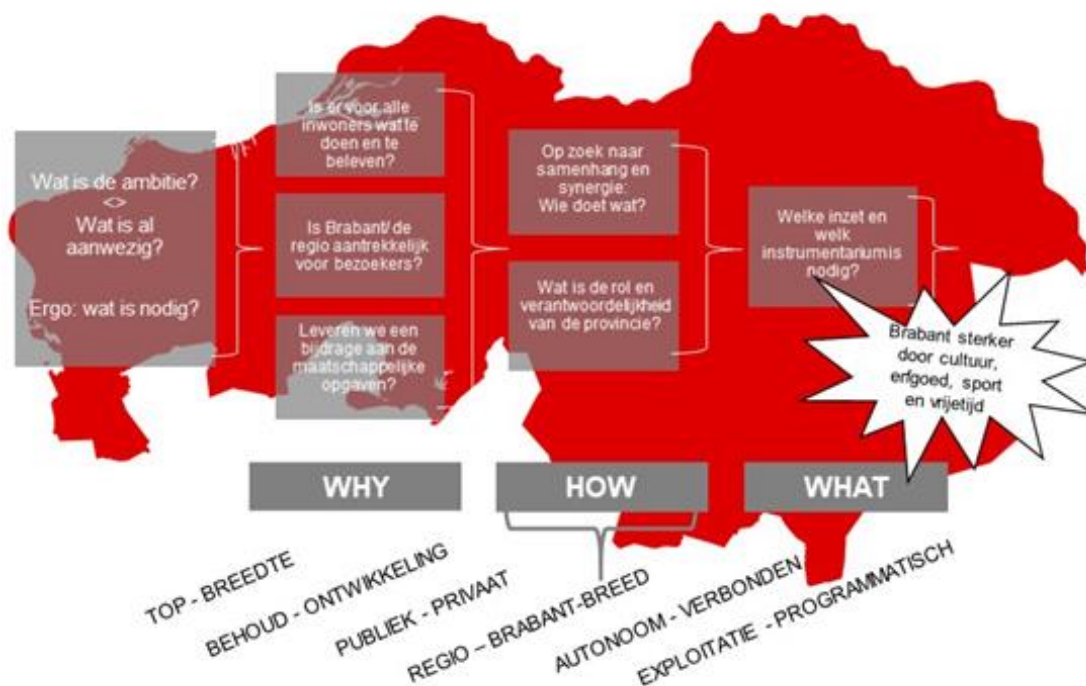


Om de dialoogtafels op een goede manier te starten, hebben we als het ware een mengpaneel ingericht, waarbij we op basis van alle gesprekken die we hebben gevoerd zes schuifjes hebben gedefinieerd. Elk schuifje kent een continuüm tussen de benoemde twee polen. Wij willen samen met experts en stakeholders verkennen hoe de ideale mix er voor de provincie uit ziet.

De metafoor van het mengpaneel gebruiken we om te achterhalen:

- wat Brabant *nodig* heeft;
- hoe we daarbij vanuit ieders rol en verantwoordelijkheid goed op elkaar kunnen *aansluiten*;
- wat *prioriteit* verdient als er keuzes moeten worden gemaakt.

Een schematische weergave van de samenhang van de onderwerpen en het mengpaneel in het kort:



Breedte – Top

Voor een goed functionerende cultuur-, erfgoed-, sport- en vrijetijdssector zijn zowel breedte als top belangrijk. De breedte vormt immers de basis voor de top. Diezelfde breedte biedt onze inwoners mogelijkheden om mee te doen: als vrijwilliger, als cursist, of als recreant. De top zorgt -vaak- voor een bruisend leefklimaat, waarbij je kunt genieten van kwalitatief hoogstaand aanbod.

Voor een goed functionerend systeem moeten gemeenten, provincie en rijk goede afspraken maken over wie primair verantwoordelijk is voor welke laag in de piramide. Waarbij gemeenten primair verantwoordelijk zijn voor 'de breedte'. Immers: gemeenten moeten erin voorzien dat haar burgers in staat zijn om zowel als *consument* en als *beoefenaar* sport, cultuur, erfgoed te beleven.

Het Rijk is primair verantwoordelijk voor het professionele top-aanbod. Onderdeel daarvan is dat het rijk verantwoordelijk is voor een bij deze regio – als tweede economische regio van Nederland - passend professionele aanbod. De provincie zorgt voor beweging in het systeem. Dit krijgt vorm door aandacht te besteden aan talentontwikkeling (dit draagt bij aan beweging in de top). En door van basis tot en met top bij te dragen aan een goed productieklimaat.

Op een constatering dat zowel breedte als top belangrijk zijn, kan al snel de conclusie volgen dat 'dus' alles van belang is. Waardoor het lijkt alsof hierover geen gesprek gevoerd kan of hoeft te worden. Wij zoeken naar wat (minimaal) nodig is voor goed functionerende sectoren, die voorzien in voldoende breedte en voldoende top.

Behoud – Ontwikkeling

Wat is nodig om Brabant levendig te houden? In hoeverre moeten we dan koesteren wat er (al) is? In hoeverre moeten we juist vooral inzetten op door-ontwikkelen? Op het bieden aan kansen voor nieuwe spelers en nieuwe initiatieven? Ligt de nadruk bij de provincie vooral op conserveren? Of moeten we juist telkens weer ergens anders dat (eerste) zetje willen geven?

De kernvraag bij dit onderdeel van het mengpaneel ligt dan ook bij de vraag, wanneer de nadruk moet liggen op conserveren (dat wat belangrijk is om te bewaren)? En wanneer juist nieuwe manieren en samenwerkingsverbanden gestimuleerd moeten worden.

Dat leidt tot een aantal sturende vragen. Is het in stand houden van het brede cultuur-, erfgoed-, vrijetijd- en sportsysteem een doel op zich? Waarbij we -uiteraard- de basis niet willen omvertrekken. Welke functie(s) zijn dan zo cruciaal, dat ze in stand gehouden moeten worden? Hoe verhoudt het beschermen van aanwezige kwaliteit zich tot het belonen van ontwikkelingsgericht gedrag en dito programmering? In hoeverre mag je als overheid sturen? Prikkels uitdelen? Hoe zouden dergelijke prikkels uitwerken? Wat levert dat op? Wat lever je dan in?

Bij dit onderdeel van het mengpaneel hanteren we als provincie het uitgangspunt dat we willen inzetten op 'behoud door ontwikkeling': provinciale (co)financiering is alleen mogelijk wanneer sprake is van ontwikkelingsgericht gedrag en dito programmering. Dat betekent een voorstel deels wordt getoetst, op de beoogde maatschappelijke impact die wordt nagestreefd. Bovengenoemd uitgangspunt noodt ertoe dat ons huidige financiële instrumentarium met deze bril wordt gezien en aangepast.

Publiek - Privaat

Deze as gaat over hoe ver en onder welke omstandigheden de provincie wil gaan om actief samenwerking te vinden met de private sector: inhoudelijk, organisatorisch en financieel. In zijn algemeenheid achten wij de betekenis van cultuur, erfgoed, sport en vrijetijd van dusdanige waarde voor het vestigingsklimaat van Brabant dat een aanzienlijke private bijdrage in het ontwikkelen hiervan gerechtvaardigd is. Daarvoor zullen wij ons gaan inzetten.

De sectoren zijn onderling dusdanig verschillend, dat per sector gezien moet worden in hoeverre private financiering voorwaardelijk is voor het aanwenden van provinciale financiering

Waarbij we op voorhand vaststellen dat "gratis" niet bestaat. In relatie tot onze uitvoeringsorganisaties betekent dit wat ons betreft dat we in principe toewerken naar een methodiek waarbij "de gebruiker" betaalt. Gevolg hiervan is logischerwijs dat onze uitvoeringsorganisaties bepaalde diensten in rekening brengen bij de betreffende gebruikers en zij als gevolg hiervan voor meerdere opdrachtgevers gaan werken.

Regio - Brabant-breed

Deze afweging legt een heel belangrijk accent: wanneer gaat het de provincie om het waarborgen van spreiding? En wanneer is het mogelijk om regionaal verschil te maken? Met (uniforme) regelingen zorg je er namelijk voor dat cultuur, erfgoed, vrijetijd en sport toegankelijk en bereikbaar is voor iedereen – in Brabant, of ten behoeve van Brabant. Maar als je in staat bent, om als provincie juist te kijken naar wat een (sub)regio specifiek maakt, dan kan je scherpere keuzes maken. Daardoor versterk je bijvoorbeeld wat dreigt te verdwijnen, of wat er nog niet (genoeg) tot wasdom komt. In dit laatste geval sluit je veeleer aan bij wat gemeenten doen, vanuit een lokaal perspectief, en bij regionale infrastructuur en de initiatieven die in de regio's worden genomen.

Of kies je toch voor een lijn waarin verschil minder belangrijk is dan wat Brabanders bindt en vraag je als provincie uitvoeringsorganisaties bijvoorbeeld om regionale accenten te leggen? Waar stuurt het nieuwe beleidskader Levendig Brabant op aan? Hoe gaat de provincie zich verhouden tot de (eigenheid van de) regio's?

Ons uitgangspunt hierbij is dat er (financiële) ruimte nodig is om mee te kunnen bewegen met de initiatieven die zich aandienen waarmee regio's naar een gewenst level geholpen kunnen worden. Dit gaat ten koste van (de omvang van) generieke regelingen.

Autonom – Maatschappelijk verbonden

De intrinsieke waarde van cultuur, erfgoed en sport is onbetwist. Het vraagstuk rond autonomie hangt samen met de afweging hoe je aankijkt tegen de publieke taak in deze sectoren. Wanneer is sprake van een publieke taak? Is een verbondenheid met onze opgaven daarin van cruciaal belang? Of mag er ruimte blijven voor absolute autonomie?

Op deze as hangt de afweging samen met de publieke taak van de provincie. Wanneer is het van cruciaal belang dat initiatieven, sectoren, partijen en de maatschappelijke opgave moet verbinden? Onder welke omstandigheden mag er ruimte blijven voor (totale) autonomie?

Autonomie kan betrekking hebben op verschillende aspecten van Levendig Brabant. De discussie over autonomie speelt vooral bij cultuur en erfgoed. In de sportsector en de vrijetijdssector wordt hierover veel minder discussie gevoerd. Het gaat daar wat vaker over maatschappelijke relevantie en de verbinding met maatschappelijke opgaven en ruimtelijke, economische ontwikkeling.

De sturende vraag is of de provincie zich moet inzetten om de maatschappelijke waarde van cultuur, erfgoed, vrijetijd en sport groter te maken door deze te verbinden met andere waarden. Door dus niet alleen in haar afwegingen te kijken naar de intrinsieke waarde, maar juist te zoeken naar *meekoppelende belangen* en richting te geven in het zoeken naar verbinding richting economie, de identiteit van een gebied, participatie en emancipatie (inclusiviteit).

Uiteraard leidt dat tot een set aan sturende vragen: in welke mate moet, kan of mag de provinciale overheid daarbij dwingend zijn? Moeten sectoren verplicht samenwerken om financiering te krijgen? Gaat de provincie dan zelf inhoudelijke keuzes maken? Wat betekent dat voor autonomie van instellingen? Wat betekent dat voor professionals en de makers? Gaan we als het ware autonome makers, betrokken makers en toegepaste makers krijgen? Wat betekent dat voor het aanbod van de vier sectoren?

Exploitatie – Programmatisch

Principeel gaat deze afweging over wat de provincie mogelijk maakt met publieke financiële middelen. Wanneer is dan het financieren van de basisinfrastructuur vooral aan de orde? En onder welke omstandigheden ondersteunen we die initiatieven direct?

Waarbij we als provincie rekening moeten houden met de (financiële) afstemming tussen de verschillende betrokken overheden. Ons moeten bezinnen op de vraag, waar publieke verantwoordelijkheid eindigt en die van de markt begint. En over de vraag hoezeer de provincie zich wil inzetten om samenwerking te vinden met de private sector.

Zijn – in dit licht bezien – dan alle onderdelen van de ontwikkelde (huidige) basisinfrastructuur heilig? Of kan een deel van de basisinfrastructuur ook gemist worden? Is een situatie denkbaar, waarin een deel van de huidige exploitatiesubsidie omgezet kan worden in projectsubsidie? En: is het investeren in exploitatie (voor de lange duur) een goede en geëigende manier om de huidige basisinfrastructuur in stand te houden?

Waarbij de provincie het uitgangspunt wil hanteren dat de omvang van de exploitatiesubsidies teruggebracht moet worden ten faveure van programmatisch budget. De provincie wil haar rol in het in stand houden van de basis tot een minimum beperken ten faveure van de mogelijkheid om beweging te creëren.

Zie ook het platform www.levendigbrabant2030.nl voor (tussentijdse) uitkomsten van de dialoofase.